

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ
В УМОВАХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН»**

**Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-
практичної конференції**

1

ПОЛТАВА 2022

УДК 657

Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін:
Збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції.
м. Полтава, 27 жовтня 2022 р. Полтава, 2022. 1496 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ВНУКОВА НАТАЛІЯ, д.е.н., професор, професор кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету, провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрнУ, заслужений економіст України

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЄРШОВА НАТАЛІЯ - д.е.н, професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

МУРАВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР - д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування Західноукраїнського національного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності Полтавського державного аграрного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

© Автори, 2022

© Кафедра обліку і оподаткування, 2022

© Полтавський державний аграрний університет, 2022

ДОРОШЕНКО О.В., ЗМІЄВСЬКА А.О., здобувачі вищої освіти СВО магістр,
Науковий керівник – **ЯЛОВЕГА Л.В.**, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

БІЗНЕС-АНАЛІТИКА ТА ЇЇ РОЛЬ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Забезпечення якісного функціонування бізнесу вимагає економічно грамотного управління його діяльністю, а також повного аналізу інформації. Бізнес-аналітика «наука аналізу» – це процес аналізу інформації для прийняття бізнесових рішень, що включає у себе методи збору й обробки інформації, оцінку ризиків, моделювання й прогнозування за допомогою інформаційних технологій. Бізнес-аналітика передбачає застосування під час аналізу явищ та процесів низки аналітичних показників, статистичних і математичних методів, комп'ютерних технологій і програмного забезпечення для прийняття управлінських рішень [1].

Бізнес-аналітика є тим процесом перетворення даних, що надходять в інформацію з метою збільшення конкурентоспроможності підприємства та його загальної ефективності, який побудований на вивченні комерційних цілей і розробці шляхів вирішення проблем, що виникають на шляху їх досягнення.

Завданням бізнес-аналітики є: підвищення темпів росту продуктивності праці; оцінки впливу чинників і одночасно зниження витрат підприємства; управління ризиками; залучення й утримання клієнтів, а також оптимізації операційної діяльності. Саме бізнес-аналітика сприяє ефективному вирішенню більшості цих завдань, інструментарієм якої є новітні технології: прийняття рішень у режимі реального часу (наявність інформації про клієнта під час видачі кредиту); система кредитного скорингу; аналітичні платформи для оперативного управління ризиками тощо.

Бізнес-аналіз підприємства – це комплексне вивчення його діяльності, що дає можливість здійснити об'єктивну оцінку; виявити закономірності і тенденції розвитку; визначити завдання, що стоять перед ним; розкрити резерви бізнесу і недоліки в його роботі. Аналіз підприємства зосереджується на розумінні потреб бізнесу в цілому, його стратегічного управління й ідентифікації ініціатив, які уможливають досягнення стратегічних цілей.

Насамперед, бізнес-аналіз потрібен для власників та топ-менеджменту підприємства, щоб зрозуміти як працює підприємство, який поточний стан справ із реалізації бізнес-цілей, щоб оцінити його можливості щодо реалізації її стратегічних цілей, як використати наявні можливості та потужності, що потрібно змінити в організаційній структурі, методологічних підходах, технічному плані, яку продукцію виробляти (послуги надавати, роботи виконувати), які б користувалися попитом.

Загалом за допомогою бізнес-аналізу можна виявити недоліки фінансово-господарської діяльності, знайти резерви поліпшення фінансового стану підприємства, планувати фінансові результати. Завдання бізнес-аналізу достатньо добре визначені, зокрема це:

- оцінка ефективності використання ресурсів;
- визначення перспектив розвитку підприємства;
- розрахунок можливих ризиків та пропозиції варіантів їх страхування;
- складання бізнес-плану підприємства на основі аналізу минулих періодів;
- вивчення стану виконання показників плану та знаходження причин відхилень фактичних показників від нормативних;
- оцінка кінцевих фінансових результатів;
- пошук резервів збільшення виробництва і продажів [2].

Однак, основним завданням бізнес-аналітика на підприємстві є виявлення проблеми бізнесу й знаходження найбільш ефективного рішення. Один із головних принципів бізнес-аналітики на підприємстві – забезпечення економічності та ефективності аналітичного процесу, тобто виконання найбільш повного і всебічного дослідження з мінімальними витратами. Для цього при його реалізації слід широко використовувати новітні методи аналізу, комп'ютерні технології обробки інформації, раціональні методи збору і зберігання даних.

Останнім часом у сфері аналітичної діяльності широко використовується спеціальне програмне забезпечення, покликане спростити процеси аналізу й оптимізувати систематизацію даних. Без таких сучасних інструментів, обійтися важко, проте водночас діяльність аналітика не зводиться виключно до системної ІТ-роботи, а базується на ширшому обсязі аналітичних технологій, знань і, звичайно ж, на досвіді. Аналітик-експерт, насамперед, визначає критерії, за якими повинна складатися оцінка, визначає сферу дослідження, її межі. Чи не в кожному випадку об'єктивний аналіз вимагає вивчення всієї діяльності суб'єктів господарювання, хоча в рішенні проблеми потребує певний сектор діяльності або структурна одиниця.

Застосування бізнес-аналітики – це допомога керівнику у пошуці вирішення управлінських рішень в умовах динамічного зовнішнього середовища та підвищеної конкурентоспроможності. На кожному підприємстві необхідно виявити факти безгосподарності, непродуктивних втрат, необґрунтованих вкладень і т. д. Для їх усунення необхідно виявити і включити в роботу підприємства резерви виробництва, раціонального і ефективного використання матеріальних, трудових, фінансових і природних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Сидорова А. В. Навчально-методичний посібник «Бізнес-аналітика»
URL: https://r.donnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/105/79_%d0%9d% d0%9c%d0%9f_%d0%91%d1%96%d0%b7%d0%bd%d0%b5%d1%81-%d0%b0%d0%bd%d0%b0%d0%bb%d1%96%d1%82%d0%b8%d0%ba%d0%b0.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Яремко З.М. Модель бізнес-аналітики підприємства в контексті стратегічного управління. *Інноваційна економіка*. № 3.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_76.